

Одеська обласна організація

Інформаційний бюлетень

№6

Травень 2026 р.

**ЩОРІЧНА ОСНОВНА ВІДПУСТКА
ПЕДАГОГІВ, ЯКИХ ПРИЙНЯЛИ НА
РОБОТУ НАВЕСНІ**

Статтею 2 Закону України «Про відпустки» від 15.11.1996 № 504/96-ВР (далі — Закон про відпустки) передбачено, що право на відпустки мають громадяни України, які перебувають у трудових відносинах з підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності, виду діяльності та галузевої належності. Право на відпустки забезпечується гарантованим наданням відпустки визначеної тривалості зі збереженням на її період місця роботи (посади), заробітної плати (допомоги) у випадках, передбачених **Законом про відпустки**.

У який період надавати?

Частиною шостою статті 6 Закону про відпустки встановлено, що педагогічним працівникам щорічна основна відпустка надається тривалістю до 56 календарних днів у порядку, затвердженому КМУ. Тривалість щорічної основної відпустки педагогічним працівникам закладів освіти визначають відповідно до **Порядку надання щорічної основної відпустки тривалістю до 56 календарних днів керівним працівникам навчальних закладів та установ освіти, навчальних (педагогічних) частин (підрозділів) інших установ і закладів, педагогічним, науково-педагогічним працівникам та науковим працівникам**, затвердженого постановою КМУ від 14.04.1997 № 346 (далі — Порядок № 346).

Частиною чотирнадцятою статті 10 Закону про відпустки передбачено, що керівним, педагогічним працівникам, спеціалістам навчальних закладів щорічні відпустки повної тривалості у перший та наступні робочі роки надаються у період літніх канікул незалежно від часу прийняття їх на роботу.

Пунктом 2 Порядку № 346 також встановлено, що педагогічним працівникам навчальних закладів щорічну основну відпустку повної тривалості, визначеної в додатку до цього Порядку, у перший і наступні роки надають у період літніх канікул незалежно від часу прийняття їх на роботу.

Отже, щорічну основну відпустку педагогічним працівникам закладу освіти потрібно надавати влітку в період літніх канікул учнів.

Пунктом 2 Порядку № 346 передбачено винятковий випадок, коли щорічну основну відпустку можна надавати протягом навчального року, а саме — у разі необхідності санаторно-курортного лікування, якщо це передбачено колективним договором.

Пунктом 4 Порядку № 346 також передбачається можливість надання відпустки не в літній канікулярний період. Зокрема, встановлено, що педагогічним працівникам невикористана частина щорічної основної відпустки,

за умови її поділу, повинна бути надана, як правило, в період літніх канікул, а в окремих випадках, передбачених колективним договором, — в інший канікулярний період.

Згідно з **частиною третьою статті 12 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану»** від 15.03.2022 № 2136-ІХ протягом періоду дії воєнного стану роботодавець на прохання працівника може надавати йому відпустку без збереження заробітної плати без обмеження строку, встановленого **частиною першою статті 26 Закону про відпустки**.

Отже, відпустка без збереження заробітної плати можлива виключно за бажанням працівника або за згодою сторін.

Як оплачувати?

Стаття 21 Закону про відпустки передбачає, що заробітну плату працівникам за весь час відпустки виплачують до початку відпустки, якщо інше не передбачено законодавством, трудовим або колективним договором.

Середню заробітну плату для оплати щорічних відпусток обчислюють згідно з **Порядком обчислення середньої заробітної плати**, затвердженим постановою КМУ від 08.02.1995 № 100 (далі — Порядок № 100).

Згідно з **пунктом 2 Порядку № 100** обчислення середньої заробітної плати для оплати часу відпусток або виплати компенсації за невикористані відпустки проводиться виходячи з виплат за останні 12 календарних місяців роботи, що передують місяцю надання відпустки або виплати компенсації за невикористані відпустки. Виплати за час щорічної відпустки, тривалість якої розраховується в календарних днях, нараховують шляхом ділення сумарного заробітку за останні перед наданням відпустки 12 місяців або за менший фактично відпрацьований період на відповідну кількість календарних днів року чи меншого відпрацьованого періоду (за винятком святкових і неробочих днів, встановлених законодавством). Одержаний результат перемножують на число календарних днів відпустки.

Також встановлено, що працівникові, який пропрацював на підприємстві, в установі, організації чи у фізичної особи — підприємця або фізичної особи, які в межах трудових відносин використовують працю найманих працівників, менше року, середню заробітну плату обчислюють виходячи з виплат за фактичний час роботи, тобто з першого числа місяця після оформлення на роботу до першого числа місяця, в якому надають відпустку або виплачують компенсацію за невикористану відпустку, матеріальну (грошову) допомогу. Якщо працівника прийнято (оформлено) на роботу не з першого числа місяця, проте дата

прийняття на роботу є першим робочим днем місяця, цей місяць враховується до розрахункового періоду як повний місяць.

Відповідно до **пункту 3 Порядку № 100** при обчисленні середньої заробітної плати враховують всі суми нарахованої заробітної плати згідно із законодавством та умовами трудового договору, крім визначених у **пункті 4 цього Порядку**.

Статтею 57 Закону України «Про освіту» педагогічним працівникам гарантовано виплату допомоги на оздоровлення при наданні щорічної відпустки. Таку допомогу виплачують у розмірі місячного посадового окладу (ставки заробітної плати) незалежно від навантаження.

За інформацією журналу «Практика управління закладом освіти»

*Підготувала заступник голови Одеської ОО ППОНУ Оксана ПУШНОВА,
067-654-42-26*